

Haster det?

En Berigtigelse.

—o—

Det er kedeligt at blive misforstået; endnu værre at faa sine Ord og Meninger forvanskede. Jeg ved ikke, hvilken af Delene, her foreligger; men ifølge Referat i Kv. og S. Nr. 12, har Dr. Reinhardt ved Aarhusmødet udtalt følgende: „Ja, det er endog gaaet saa vidt, at en Indsender (Undertegnede) i Kv. og S. mener det ikke fair at blive udenfor Partierne.“

Jeg skrev i Slutningen af mit Indlæg i Bladets Nr. 10: „Der er endnu en Chance for Kvinder udenfor Partierne, at de undertiden ved Valghandlinger kan virke som „Tungen paa Vægtskaalen“, men Tilfældet indtræffer maaske ikke ofte; der kan ikke regnes med denne Indflydelse, og Chancen er, synes mig, ikke helt fair“. Enhver vil kunne se Forskellen paa Dr. Reinhardts Citat og min Mening. Og Dr. R. kalder selv senere disse uafhængige for uberegnelige Vælgere. Iøvrigt fremgaar det, mener jeg, tydeligt af mit Indlæg, at jeg har al mulig god Respekt og Sympati for disse uafhængige paa Grund af deres Idealitet; kun vilde jeg gerne anspore dem til at føre deres politiske Idealer ud i politisk Virksomhed. Men Idealerne hemmeligholdes, og Vejen udenom Partierne ligeledes, — kan kun antydes, siger Dr. R.

Jeg ved ikke, om Dr. R. har Udsigt til at kunne afgive sin politiske Stemme paa en eventuel Liste D, saaledes som hun har besluttet. Vi her i det øvrige ganske Land har ikke Listevalg til Rigsdagen, desværre — jo, jeg skal være blandt de ivrigste til at ville omforme Valgloven i den Retning; det vilde være et stort plus for Kvinderne. Men vi maa nu tage Valgloven som den er, og Grundloven ogsaa og Mændene og deres Politik med; vi kan ikke bortvifte disse Faktorer, og mens Græsset gror, dør Horsemø'er. —

— Og saa vilde jeg gerne spørge Hovedstyrelsen om, hvad der i den ved Fællesmødet af Hovedstyrelsen foreslaaede og af Deltagerne vedtagne Resolution angaaende Kvinderne og Partierne menes med „upartisk“ politisk Oplysning? Og hvor den erholdes?

Det er jo os, Krædsenes Styrelsesmedlemmer, der nu ere forpligtede til at føre denne Resolution, et af Fællesmødets vigtigste Resultater, ud i Praksis. Upartisk politisk Oplysning

er ikke enstyvende med Samfundslære; thi Resolutionen nævner straks selv dette sidste i en anden Forbindelse. Politikere har svaret mig, at Begrebet eksisterer ikke, idet der ikke kan gives Oplysning om en Politik, for hvilken der ikke haves Erfaring. (Mænd er saa rent ud væmmelig logiske, ikke sandt?) I hvert Fald er Resolutionen derved bleven uklar, hvilket er beklageligt for os, der ikke var til Stede i Aarhus. Mon det dog ikke skulde være heldigere og mere oplysende at læse alle Partiers Blade for Sammenlignings Skyld; ikke partifarvede Blade er ikke politiske og afgaar, hvis de ere Dagblade, i Reglen hurtigt ved Døden. Et upartisk Blad, som f. Eks. Kv. og S., er jo ganske upolitisk. Og Rigsdagstidende er, skønt upartisk, dog et tro Spejlbillede af netop de stærke, politiske Partifarver. Der er derfor sikkert mange, der ønsker at vide, hvad Dansk Kvindesamfund mener med: *upartisk politisk Oplysning*? Og hvor den erholdes?

Dora Lacoppidan-Koefoed,
Odense.

Svar til

Dora Lacoppidan-Koefoed.

Jeg er ganske enig med Dora Lacoppidan-Koefoed i, at det er kedeligt, at blive misforstået, men vil gerne tilføje, at jeg ikke derfor synes, det er værdt straks at insinuere, at ens Ord og Meninger er blevet forvanskede. — Det forekommer mig nu ikke saa helt let for enhver at se, hvor Misforståelsen egentlig ligger. Min Omtale af Frk. L.-K.s Bemærkning i Nr. 10 af Kv. og S. var ganske vist noget flygtig — ved en saadan Lejlighed kan man jo ikke brede sig ubegrænset — men min Opfattelse synes mig dog tydelig udtrykt, nemlig, at det var blevet kaldt „ikke helt fair“ at bruge sin Valgret til at gribe aktivt ind i Politikken, naar man samtidig holdt sig udenfor Partierne. Selvfølgelig bliver denne Mening kun tydelig, naar man sammenholder den af D. L.-K. citerede Sætning med det følgende Stykke, og jeg synes derfor ikke, D. L.-K., som selv nødig vil misforstås, skulde have undladt dette. Forstaar man imidlertid min Udtalelse saaledes, ser jeg ikke rettere, end at den falder sammen med, hvad D. L.-K. skrev. For ganske vist gjaldt hendes Bemærkning det bestemte Tilfælde, at Kvinderne kunde „virke som Tungen paa Vægtskaalen“, men for det første kan det, netop med uafhængige Væl-

gere, næppe forud afgøres, hvem der vil blive Tungen paa Vægtskaalen, og for det andet var dette jo i Virkeligheden det eneste Tilfælde, hvor der efter D. L.-K.s Mening var Tale om at faa Indflydelse uden samtidig at opgive Stillingen indenfor Partierne.

Naar jeg overhovedet kom til at nævne denne Udtalelse, saa var det, fordi jeg ærlig talt ikke kunde tænke mig den Paastand fremsat ud fra nogen umiddelbar, naturlig Tankegang, men kun som en Reflex fra den Partipolitikkens Forestillingskreds, hvor man til Stadighed er stærkt optaget af at hypnotisere baade sig selv og andre til at tro, at ethvert almindeligt Moralbud bliver magtesløst overfor Partidisciplinens Bud om ubetinget Troskab og Lydighed mod Partiet. Derfor min Udtalelse om, at intet er mere frygtet, man kan ogsaa sige forhadet, i Partipolitikken, end uafhængige Vælgere, hvis Stemmegivning er uberegnelig, det vil sige, for hvilken Partiledernes Parole ikke er nogen Lov. Men det falder af sig selv, at disse „uberegnelige“ Vælgere har min ubetingede Agtelse.

Meget besynderlig er Dora L.-K.s Bemærkning om, at baade Idealerne og Vejen udenom Partierne „hemmeligholdes“; de „kan kun antydes“, har jeg sagt. Ja, jeg véd ikke, om D. L.-K. vilde have faaet Tid til mere end dette i et indledende Foredrag som mit. Men alligevel mener jeg dog at have faaet sagt saa meget derom, at dette med Hemmeligholdelse lyder lidt komisk. Og fik jeg forøvrigt min Tid og mine Kræfter en Smule mindre optagne, skulde det saa vist ikke mangle paa Lyst til og Interesse for at diskutere netop Vejene udenom, f. Eks. her i Kv. og S.

Hvad endelig den Ting angaar, om man kan tjene sit Fædreland bedst udenfor eller indenfor Partierne — se Dora L.-K.s første Indlæg — saa maa vist hver enkelt have Lov at dømme herom for sit eget Vedkommende. Jeg for min Part er ialtfald ganske overbevist om, at jeg gavner mit Fædreland mest ved af al Magt at bekæmpe den Politik, som jeg i den nuværende Form betragter som en ganske uværdig Farce, i Stedet for selv at være med i den. Det er jo overhovedet en mærkelig kortsynet Betragtning, at Kampen for noget i og for sig negativt ikke kan have den allerstørste positive Betydning; som om det ikke meget ofte kan være ganske nødvendigt først at rydde Grunden, før man